

31993L0074

22.9.1993

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 237/23

NÕUKOGU DIREKTIIV 93/74/EMÜ,**13. september 1993,****eritoitmiseks mõeldud söötade kohta**

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

vajadustele, kelle seedimis-, imendumis- või ainevahetusprotsessid võivad kiiresti kahjustuda või on ajutiselt või pöördumatu kahjustunud;

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 43,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

eritoitmiseks mõeldud sööda turustamist käsitlevate eeskirjade sätestamisel tuleks tagada, et kõnelausel söödal oleks seda söövatele loomadele soodne mõju; seepärast peab sööt olema alati turustamiskõlblik; selline sööt ei tohi olla ohtlik loomade ega inimeste tervisele ega keskkonnale ning seda ei tohi turustada eksitaval moel;

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

käesoleva direktiivi kohaldamine ei piira muid söötasid käsitlevaid ühenduse sätteid, eeskätt segasöötade suhtes kohaldatavaid eeskirju;

eritoitmiseks mõeldud söödad mängivad lemmikloomade söögi- valikus üha suuremat rolli; selliseid tooteid kasutatakse ka produktiivloomade kasvatamiseks;

mõnedes liikmesriikides juhitakse käesoleva direktiiviga hõlmatud söötade turustamisel juba nüüd kasutajate tähelepanu nende spetsiifilisele koostisele;

eritoitmiseks mõeldud sööda kasutajale tuleb esitada täpne ja asjakohane teave;

sätestada tuleks kõnealuste toodete ühtne määratlus; sellise määratlusega tuleks sätestada, et tooted, mis peaksid nende esitluse kohaselt vastama teatavatele konkreetsetele toitumisvajadustele, peavad olema spetsiifilise koostisega ja/või valmistatud spetsiaalseid meetodeid kasutades; on oluline kehtestada põhimõte, et sellised söödad tuleb nii omaduste kui ka eesmärgi osas selgelt eristada tavalistest söötadest ja ravimsöötadest;

käesolevas direktiivis sätestatud kriteeriumidele vastava sööda ja muu sööda eristamiseks tuleb sööda kirjeldusele lisada üks täpsustav väljend: "dieettoode";

eritoitmiseks mõeldud söötade koostis ja valmistamine peavad olema välja töötatud selliselt, et need vastaksid selliste lemmikloomade või produktiivloomade konkreetsetele toitumisalastele

nagu ka tavaliste söötade puhul tuleks avaldada vähemalt sööda kvaliteeti otseselt mõjutavate analüütiliste koostisosade sisaldus; ette tuleks näha ka teatavate täiendavate analüütiliste koostisosade avaldamine, kui need annavad söödale tema dieetomadused;

⁽¹⁾ EÜT C 231, 9.9.1992, lk 6.⁽²⁾ EÜT C 21, 25.1.1993, lk 73.⁽³⁾ EÜT C 73, 15.3.1993, lk 25.

kõigil eritoitmiseks mõeldud sööda tootjatel peab olema võimalik märkida etiketile teatavad kasutajale kasulikud üksik- asjad;

eritoitmiseks mõeldud sööda kohta ei ole vaja esitada veterinaararsti retsepti, sest need tooted ei sisalda raviaineid, mille määratlus on sätestatud nõukogu 26. jaanuari 1965. aasta direktiivis 65/65/EMÜ (ravimitega seotud ning õigusnormidega kehtestatud sätete ühtlustamise kohta),⁽¹⁾ kuid väga eripärase sööda asjakohase kasutuse tagamiseks tuleks kasutajaid hoiatada, et enne sellise sööda kasutamist on soovitatav küsida nõu spetsialistilt;

pöördumatult kahjustatud seedimise, imendumise või ainevahetusega ja meditsiinilist järelevalvet eeldavas patoloogilises seisundis olevate loomade toitainevajaduse rahuldamiseks mõeldud sööda puhul tuleks näha ette võimalus täiendavate märgistamiseskirjade kehtestamiseks, mille kohaselt soovitakse kasutajal küsida eelnevalt veterinaari arvamust, mitte ei anta üldsoovitust spetsialistiga konsulteerimise kohta;

lisaks sellele tuleks ühenduse tasandil koostada positiivne loetelu eritoitmiseks mõeldud söötade kavandatud kasutuse kohta ning märkida selles loetelus ära nende täpne kasutamine, olulised toitumisaspektid, kohustuslikud ja vabatahtlikud märgistamisel esitatavad andmed ja märgistamise erinõuded; pidades meeles sellise loetelu olulisust käesoleva direktiivi rakendamisel, tuleks see loetelu aegsasti vastu võtta;

käesoleva direktiivi nõuetele vastavate eritoitmiseks mõeldud söötade turustamist ei tohi piirata sisu, turustamismeetodite, esituse ega märgistamise tõttu;

kui toode on ohtlik inimeste või loomade tervisele või keskkonnale, tuleks kehtestada sätted, mille kohaselt võib iga liikmesriik esitada komisjonile üksikasjalikult põhjendatud nõude asjakohaste meetmete võtmiseks;

juhtudel, kui nõukogu annab komisjonile eritoitmiseks mõeldud söötasid käsitlevate eeskirjade rakendamise õiguse, tuleks sätestada kord liikmesriikide ja komisjoni vahelise tiheda koostöö sisseseadmiseks nõukogu otsuse 70/372/EMÜ⁽²⁾ kohaselt moodustatud alalises söödakomitees,

tuleb tagada tõhus järelevalve eritoitmiseks mõeldud söötade üle; teatavate tingimuste korral ei pruugi järelevalvetalituste kasutuses olevad tavapärased vahendid olla piisavad, et kontrol-

lida, kas söödal on tegelikult need toiteomadused, mis tal väidetakse olevat; seepärast tuleks ette näha sätted, mille kohaselt toote turustamise eest vastutav isik peaks abistama järelevalveteenistust tolle ülesannete täitmisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Käesolev direktiiv käsitleb eritoitmiseks mõeldud söötasid.
2. Liikmesriigid näevad ette, et eritoitmiseks mõeldud söötasid võib turustada ainult järgmistel juhtudel:
 - need vastavad artiklis 3 osutatud tingimustele,
 - need on märgistatud artikli 5 sätete kohaselt,
 - nende kavandatud kasutus sisaldub artikli 6 kohaselt koostatud nimekirjas ja nad vastavad muudele kõnealuse loetelu sätetele.

Artikkel 2

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *sööt* – loomade söötmiseks mõeldud töötlemata, värsked või konserveeritud taimset või loomset päritolu tooted, nendest tööstusliku töötlemise abil saadud tooted ning eraldi või segudena kasutatavad orgaanilised või anorgaanilised ained, lisanditega või lisanditeta;
- b) *segasööt* – loomade söötmiseks mõeldud töötlemata, värsked või konserveeritud taimset või loomset päritolu toodete segud või nendest tööstusliku töötlemise abil saadud tooted või täissöödana või täiendsöödana loomade söötmiseks mõeldud orgaanilised või anorgaanilised ained, lisanditega või lisanditeta;
- c) *eritoitmiseks mõeldud sööt* – segasööt, mis oma koostise või tootmistehnoloogia poolest on selgelt eristatav nii tavalisest söödast kui ka nõukogu 26. märtsi 1990. aasta direktiivis 90/167/EMÜ, millega kehtestatakse ravimsöötade ühenduses valmistamise, turuleviimise ja kasutamise tingimused,⁽³⁾ määratletud toodetest ning mida esitatakse kui teatava toitainevajaduse rahuldamiseks mõeldud sööta;

⁽¹⁾ EÜT 22, 9.2.1965, lk 369/65.

⁽²⁾ EÜT L 170, 3.8.1970, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 92, 7.4.1990, lk 42.

d) *eritoitmise eesmärk* – eesmärk rahuldada teatavate selliste lemmikloomade või produktiivloomade konkreetsed toitumisasalased vajadused, kelle seedimis-, imendumis- või ainevahetusprotsessid võivad ajutiselt kahjustuda või on ajutiselt või pöördumatult kahjustunud ja kellel seetõttu võib olla kasu nende tervisliku olukorraga sobiva sööda manustamisest.

Artikkel 3

Liikmesriigid nõuavad, et artikli 1 lõikes 1 osutatud söötade laad ja koostis oleksid sellised, et tooted sobiks kavandatud eritoitmise eesmärgiga.

Artikkel 4

Käesolevat direktiivi kohaldatakse sellega ettenähtud erisätteid arvesse võttes ja ilma et see piiraks ühenduse sätteid, mis käsitlevad järgmist:

- a) segasööt;
- b) söödalisandid;
- c) ebasoovitavad ained ja tooted loomasöödas;
- d) erisöödamaterjal.

Artikkel 5

Lisaks 2. aprilli 1979. aasta direktiivi 79/373/EMÜ (segasööda turustamise kohta) (¹) artikli 5 sätetele märgistamise kohta, kehtestavad liikmesriigid järgmised nõuded:

1. artikli 1 lõikes 1 osutatud sööda pakendil, konteineril või etiketil esitatakse selleks ettenähtud kohas järgmised täiendavad märkused:
 - a) täpsustav mõiste “dieettoode” koos sööda kirjeldusega;
 - b) täpne otstarve, st eritoitmise eesmärk;
 - c) märke sööda oluliste toitumisasalaste omaduste kohta;
 - d) lisa veerus 4 kirjeldatud märgistamisel esitatavad andmed konkreetse eritoitmise eesmärgi kohta;
 - e) sööda kasutamise soovitatav kasutusaeg.

Punktides a–e esitatud märkused peavad olema vastavuses lisa esitatud kavandatud kasutusotstarvete loeteluga ja artikli 6 punkti b kohaselt kehtestatavate sätetega;

2. selleks ettenähtud kohas võib esitada lõikes 1 nimetatata märkusi, kui nende suhtes kehtib artikli 6 punkt a;

3. ilma et see piiraks direktiivi 79/373/EMÜ artikli 5e rakendamist, võib artikli 1 lõikes 1 osutatud söötade märgistamises viidata konkreetsele patoloogilisele seisundile, kui selline seisund vastab artikli 6 punkti a kohaselt koostatud kasutusotstarvete loetelus sätestatud toitmiseesmärgile;

4. artikli 1 lõikes 1 osutatud sööda etiketil või kasutusjuhendil peab olema märkus “Enne kasutamist on soovitatav pidada nõu spetsialistiga.” Lisas esitatud kasutusotstarvete loetelus võib siiski sätestada, et konkreetsete dieetsöötade puhul asendatakse nimetatud lause soovitusel küsida eelnevalt veterinaararsti arvamust;

5. Direktiivi 79/373/EMÜ artikli 5c lõike 5 sätteid kohaldatakse ka artikli 1 lõikes 1 osutatud söötade suhtes, mis on mõeldud muudele loomadele peale lemmikloomade;

6. artikli 1 lõikes 1 osutatud söötade märgistamisel võib rõhutada ka ühe või mitme sööda kirjelduses olulise analüütilise koostisosa olemasolu või madalat taset. Sellistel juhtudel peab protsendina sööda massist esitatud analüütiliste koostisosade minimaalne või maksimaalne tase olema analüütiliste koostisosade loetelus selgelt märgitud;

7. täpsustavat mõistet “dieettoode” kasutatakse ainult artikli 1 lõikes 1 osutatud söötade puhul. Muud täpsustavad mõisted peale mõiste “dieettoode” on nende söötade märgistamisel ja esitamisel keelatud.

8. Olenemata direktiivi 79/373/EMÜ artikli 5c lõike 3 sätetest võib koostisosade andmed esitada mitut koostisosa hõlmavate kategooriate kaupa ka siis, kui teatava koostisosa kohta on vaja esitada selle konkreetne nimi, et põhjendada sööda toiteomadusi.

Artikkel 6

Artiklis 9 sätestatud korras:

a) lisa ettenähtud kasutusotstarvete loetelu koostatakse hiljemalt 30. juunil 1994. Nimetatud loetelu sisaldab järgmist:

— artikli 5 lõike 1 punktides b, c, d ja e osutatud märkused;

— vajaduse korral artikli 5 lõikes 2 ja artikli 5 lõike 4 teises lõigus osutatud märkused;

(¹) EÜT L 86, 6.4.1979, lk 30.

- b) ette võib näha üldsätted punktis a osutatud märkuste, sealhulgas lubatud hälvete rakendamise kohta;
- c) punktide a ja b kohaselt võetud meetmeid võib muuta teaduse ja tehnika edusammude põhjal.

Artikkel 7

Liikmesriigid tagavad, et artikli 1 lõikes 1 osutatud sööda suhtes ei kohaldata käesoleva direktiivi sätetest tulenevalt muid kui käesolevas direktiivis sätestatud turustuspiiranguid.

Artikkel 8

1. Kui liikmesriik teeb kindlaks, et artikli 1 lõikes 1 osutatud sööda kasutamine või selle kasutamine ettenähtud tingimustes on ohtlik loomade või inimeste tervisele või keskkonnale, teatab ta sellest viivitamata komisjonile ja põhjendab oma otsust.

2. Komisjon algatab vajalike meetmete võtmiseks võimalikult kiiresti artiklis 9 sätestatud menetluse.

Artikkel 9

1. Kui tuleb järgida käesolevas artiklis sätestatud menetlust, esitab eesistuja asja kas omal algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel alalisele söödakomiteele (edaspidi "komitee").

2. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse sellise häälteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 nõukogu otsuste vastuvõtmiseks komisjoni ettepaneku põhjal. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse nimetatud artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

3. Kui kavandavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need vastu.

Kui kavandavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule. Nõukogu langetab otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Kui nõukogu pole kolme kuu möödudes tema poole pöördumisest otsust teinud, võtab pakutud meetmed vastu komisjon, välja arvatud juhul, kui nõukogu on lihthäälteenamusega hääletanud nimetatud meetmete vastu.

Artikkel 10

Võimaldamaks tõhusat ja ametlikku järelevalvet artikli 1 lõikes 1 osutatud sööda üle, rakendatakse järgmisi sätteid:

1. liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et kontrollida tootmise või turustamise ajal vähemalt proovide võtmise teel käesoleva direktiivi nõuete järgimist;
2. vajaduse korral on pädeval asutusel voli nõuda, et toote turuleviimise eest vastutav isik esitaks andmed ja teabe, mis tõendaksid, et sööt vastab käesoleva direktiivi nõuetele. Kui sellised andmed on avaldatud hõlpsasti kättesaadaval kujul, piisab viitest avaldatud väljaandele.

Artikkel 11

Käesolevaga muudetakse järgmisi direktiive järgmiselt:

1. nõukogu 17. detsembri 1973. aasta direktiivi 74/63/EMÜ (söödas sisalduvate ebasoovitavate ainete ja toodete lubatud piirmäärade kindlaksmääramise kohta) ⁽¹⁾ artikli 1 lõikele 2 lisatakse järgmine tekst:

"f) eritoitmiseks mõeldud söödad"

2. direktiivis 79/373/EMÜ:

- a) lisatakse artikli 1 lõikele 2 järgmine tekst:

"h) eritoitmiseks mõeldud söödad"

- b) asendatakse artikli 5e teise lõigu esimene taane järgmisega:

"— ei või osutada muude analüütiliste koostisosade sisaldusele kui need, mille deklareerimine on ette nähtud käesoleva direktiivi artiklis 5 või nõukogu 13. septembri 1993. aasta direktiivi 93/74/EMÜ (eritoitmiseks mõeldud söötade kohta) ^(*) artikli 5 lõikes 2

^(*) EÜT L 237, 22.9.1993, lk 23."

3. nõukogu 30. juuni 1982. aasta direktiivi 82/471/EMÜ (teatavate loomasöödadena kasutatavate toodete kohta) ⁽²⁾ artikli 1 lõikele 2 lisatakse järgmine tekst:

"f) eritoitmiseks mõeldud söödad"

⁽¹⁾ EÜT L 38, 11.2.1974, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 213, 21.7.1982, lk 8.

